

**Informace k situaci na Ukrajině a pomoci v ČR vytvořené tajemnicí Rady vlády pro duševní zdraví
Mgr. Ivanou Svobodovou**

3. 3. 2022

Obecné informace

- je nutné **maximálně klidnit situaci**
 - je žádoucí držet oficiální struktury, a to včetně pomoci, aby nedocházelo k zahlcování sinic, sítí.... pokud chcete nabídnout pomoc, obraťte se primárně na organizace, které už to dělají, mají přehled, co kam posílají a proč; i ČR byla požádána o materiál a potraviny ze strany Ukrajiny a dalších, ale individuálními převozy se ztrácí přehled o potřebách
 - **pomoc bude zapotřebí ještě za týden, měsíc, možná i déle** s ohledem na dopady války, a to i kdyby skončila během pár dní (příklad z tornáda, COVIDu....)
 - finanční pomoc na Ukrajině už přestává být s ohledem na konflikt vhodná, proto se řeší humanitární pomoc věcná – viz výše
 - **pomoc v rámci ČR koordinuje primárně MV** a její složky (ve spolupráci s dalšími)
 - 28. 2. vzniklo **Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině (NACPU)** a krajská centra (**KACPU**) – ti řeší právě humanitární a další pomoc, včetně oficiální pomoci dle požadavků Ukrajiny a dalších států
 - **KACPU v přímém styku bude mít za úkoly:**
 - Evidence osob /PČR + OAMP/
 - Registrace ke zdravotnímu pojištění /VZP/
 - Sběr potřeb osob /ubytování, léky, speciální pomoc/
 - Zprostředkování ubytování v případě potřeby a přeprava do ubytování
 - Informační podpora
 - Základní psychologická pomoc
 - Tlumočení
 - Příjem nabídek pomoci (*nabídnou koordinovaně informace o psychologické, psychiatrické a další podpoře v rámci kraje – nutné informace ideálně za celý kraj, kdo, kde, pro koho, odbornost/co, znalost jazyka nebo možnosti zajistit tlumočnicka, forma (on-line, osobní) – nejen UA, ale i další, RU, případně AJ*)
- Dále management KACPU řeší koordinaci humanitární pomoci, ubytování, logistiku, transport osob, koordinaci NNO apod.
- [Naši Ukrajinci – pomoc velkého rozsahu – Naši Ukrajinci \(nasiukrajinci.cz\)](#) – e-mail na KACPU

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Liberecký kraj](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Olomoucký kraj](#)

[Krajské asistenční centrum na pomoci Ukrajině_Moravskoslezský kraj](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Středočeský kraj a Praha](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Kraj Vysočina](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Plzeňský kraj \(Plzeňský kraj \(plzensky-kraj.cz\)\)](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Karlovarský kraj \(Karlovarský kraj - informační portál \(kr-karlovarsky.cz\)\)](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Zlínský kraj](#)

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině_Královéhradecký kraj](#)

[Jihomoravský kraj \(jmk.cz\)](#) - nemám odkaz přímo na info o centru; místo brněnské výstaviště

[Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině Pardubický kraj](#)

([Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině Jihočeský kraj](#) – bude na letišti Planá koncem týdne

Ústecký kraj – zřizuje se v bývalé budově UJEP, jak bylo velkokapacitní očkovací centrum, kontakt)

- [Naši Ukrajinci – webový rozcestník pomoci \(nasiukrajinci.cz\)](#)

Z oblasti zdravotnictví

- „**Zdravotnické informace pro občany Ukrajiny. Volejte zdarma linku +420 226 20 1221, volte rovnou volbu číslo 8.** Linka je dostupná v ukrajinštině.“ Toto a více informací viz: [Základní informace pro občany Ukrajiny v oblasti poskytování zdravotních služeb – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#) ČJ
[Основна інформація для громадян України при наданні медичних послуг – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#) UA
[Основная информация для граждан Украины по вопросу оказания медицинских услуг – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#) RU
- [Humanitární pomoc Ukrajině a nabídky zdravotnické pomoci – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#)
- **Pro lékaře linka 1221 volba 8** i pro asistenci při komunikaci s ukrajinským pacientem.
- na [Komunikační karty v oblasti poskytování zdravotní péče v českém a ukrajinském jazyce – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#) jsou **základní fráze a věty**, které **lékaři v několika oborech** mohou potřebovat, a to v ČJ i ukrajinštině (v ruštině na [Komunikační karty v oblasti poskytování zdravotní péče v českém a ruském jazyce – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#)). Pro psychiatrii, psychologii, respektive služby pro duševní zdraví takový dokument není. Některé fráze budou jistě stejné, ale mnoho jich bude chybět. Budete je potřebovat? Pokud ano, bude nutné připravit, co se má přeložit a zkusím zjistit možnosti MZd pro překlad.

Pro občany ČR

- stále funguje podpora, která byla vytvořena při COVID a upravuje se – např. [Duševní zdraví – Opatruj.se](#) (k dispozici je ruská a připravuje se ukrajinská verze), fungování krizových linek...
- [Psychologická pomoc pro občany - válka na Ukrajině - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#)
- informace by se měly koncentrovat nejlépe na jedné/dvou web stránkách a pak dávat odkazy, aby nedocházelo ke tříštění
- **připravit se na téma války** – připravit odborníky na práci s traumaty spojenými s válkou
- vytvářeny nové materiály zejména pro děti, respektive školy, rodiče

Pro občany Ukrajiny

- [Psychologická pomoc pro občany - válka na Ukrajině - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#)
- informace o možnosti využití **zdravotních služeb** jsou na webu [Informace o zdravotní péči pro občany Ukrajiny – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#); kdo má **vízum strpění stává se účastníkem veřejného zdravotního pojištění** a má dostupnou zdravotní péči v plném rozsahu (pojistné hradí stát); kdo **nemá vízum strpění**, a utekl před válkou, tak apelujeme na poskytovatele, aby tyto osoby **ošetřovali zdarma, poznamenali si jméno, příjmení, číslo pasu, telefon, kontakt atd.** s tím, že **pokud ten člověk do nějaké doby vízum strpění získá (cca do 1 měsíce) tak se dodatečně stane pojištěncem a péči půjde vykázat pojišťovně**

později. A pokud nikoli, tak je to třeba brát ze strany poskytovatele zdravotních služeb jako příspěvek na zmírnění dopadů války. Kdo má komerční pojištění, má přístup k péči dle tohoto pojištění.

- Na lince **+420 226 20 1221, pod volbou 8 jsou poskytovány v češtině a ukrajinštině informace o zdravotnictví.** (viz výše)
- Souhrn materiálů „resources ukraine17.pdf“ viz níže zase odkazuje na zahraniční materiály (WHO a dalších) k humanitární a psychosociální pomoci. Odkazy jsou hlavně na relevantní jazyky, včetně sousedících zemí. Odkazy jsou i na materiály vytvořené ke COVID (např. My hero is you je také v ČJ na [My Hero is You. Storybook for Children on COVID-19 | IASC](https://www.interagencystandingcommittee.org/) ([interagencystandingcommittee.org](https://www.interagencystandingcommittee.org/)))

Informace od odborníků

- **SPIS nabízí svoji linku i pro Ukrajince** – přes **1221** bude odkaz na pomoc krizových interventů, kde bude i ukrajinsky mluvící odborník
- mj. jsem našla přehled [Lékaři pro Ukrajinu \(lekariproukrajinu.cz\)](http://lekariproukrajinu.cz), kde jsou primárně praktičtí lékaři pro dospělé, děti a mládež, gynekologové, ale i ostatní; vzhledem k zajištění zdravotní péče v rámci v.z.p. se to nejeví zcela jako relevantní, ale s ohledem na to, že někteří lidé tu mohou být déle, nemají vízu
- **Česká asociace pro psychoterapii** – mj. připravuje seznam svých členů s informacemi o jazykové vybavenosti, pro bono by mohli poskytovat podporu lidem z Ukrajiny (budou řešit i možnost využití podpory od VZP na psychosociální podporu) a navazovat plánují i s dalšími aktivitami uvnitř ČAP (příprava a podpora psychoterapeutů s ohledem na téma války) i navenek (podpora Žurnalistů, kteří s tématem války pracují celé dny), chtějí dát příležitost i lidem z Ukrajiny se zapojit; otázkou je možné využití a dostupnost tlumočnicků pro terapie (Částečně už s tím zkušenost mají)
- **Terapeutická linka Sluchátko** - [Úvod - Sluchátko \(linkasluchatko.cz\)](http://linkasluchatko.cz); nabízí nyní 6 terapií zdarma; jeden den v týdnu i v ukrajinštině (čt 9,00-11,00); hledají terapeuty, nejlépe i se znalostí relevantních jazyků
- **Asociace klinických psychologů ČR** – mj. připravuje seznam svých členů, kteří budou poskytovat klinicko-psychologickou péči lidem zasaženým válkou na Ukrajině, a také poskytovat podporu a pomoc pacientům všech národností, kteří cítí strach a úzkost z válečné situace.

resources
ukraine17.pdf